

De kracht van samen één

Op één locatie en met één visie, missie en doel verzorgen CSG Calvijn en het Dalton Lyceum onderwijs in de samenwerkingschool met de naam Focus Beroepsacademie. Directeur Marjo Klaassen van de samenwerkingschool en Joni Heijboer, afdelingsleider van het Dalton Lyceum, vertellen over de stappen naar een lokaal opleidingscentrum, waar ook twee mbo's fysiek bij aansluiten.

Als je samenwerkingschool heet, dan móet je wel kunnen bogen op een ruime ervaring met de ins en outs van samenwerking. De eerste leerlingen van de Focus Beroepsacademie zijn in schooljaar 2009/2010 gestart. De intentie voor de samenwerkingschool kwam vanuit de besturen, die in Barendrecht een breder aanbod wilden realiseren. Het construct van een samenwerkings-school is bijzonder. Landelijk zijn er maar weinig scholen met samenwerking tussen verschillende denominaties. Dat één van de twee scholen een Daltonschool is, maakt de combinatie krachtig. Daardoor bestaat er naast de meer 'reguliere' aanpak van Calvijn ook een andere invulling van de didaktiek en pedagogiek, die wortelt in het Daltononderwijs en sterker uitgaat van zelfstandig leren en plannen. Leerlingen kiezen bij binnenkomst één van beide afdelingen. In het derde leerjaar kiezen ze een afdeling, die ze vervolgens bij Focus Dalton of bij Focus Calvijn gaan volgen. Marjo Klaassen: "We hebben afgesproken dat we alles wat we samen kunnen doen,

ook daadwerkelijk samen doen. De zorg voor leerlingen is bijvoorbeeld Focus-breed. Er is een MT gevormd van beide bloedgroepen. Maar voor het overgrote deel is het één bloedgroep." Joni Heijboer: "Als leerling merk je de samenwerking vooral bij kampen en feesten, maar ook in schoolregels en bevorderingsnormen."

Verschillen bestaan er dus vooral op het gebied van de lesaanpak. In grote lijnen gaat de Calvijndocent meer uit van grip en is meer 'controlerend', terwijl de Daltondocent meer bij de leerling legt. Maar ook die verschillen worden productief gemaakt. Er is goed nagedacht over een manier van werken die docenten stimuleert om van elkaar te leren. De Daltondocenten kiezen zelf twee docenten uit die ze uitnodigen om in hun les te komen kijken en feedback te geven. En wat drie of vier jaar geleden nog niet gebeurde, gebeurt nu wel: docenten van Dalton kiezen docenten van Calvijn om in hun les te komen kijken. Calvijn-docenten nemen vervolgens zaken over van

Daltondocenten, wat de Daltondocenten weer een trigger geeft om zich te blijven profileren. Joni Heijboer: "Dat is een prachtig fenomeen, want zo blijf je als organisatie lerend!" "We zijn een ontwikkelschool", vult Marjo Klaassen aan, "en dat zie je op alle niveaus terug."

Leerwinst

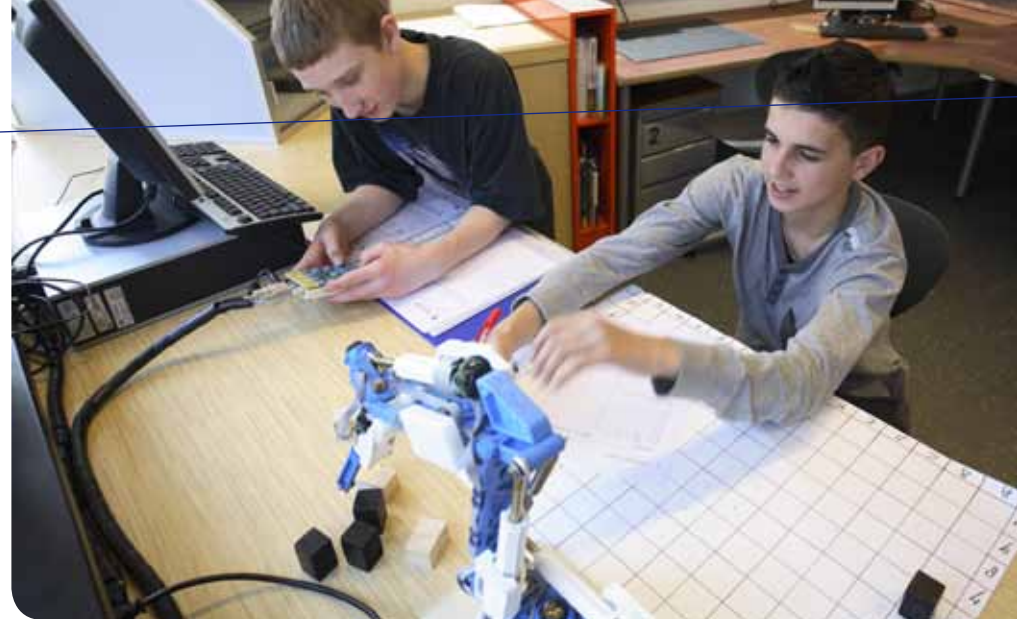
Ook voor de samenwerking met het mbo geldt, dat die gestart is met de besturen. Samen is de wens uitgesproken om een LOC (een lokaal opleidingscentrum) te gaan vormen. Marjo Klaassen: "Als vmbo hebben we vervolgens gezegd: 'We gaan naar het curriculum kijken. Mbo, geven

'We zijn een ontwikkelschool'

jullie nu eens aan wat jullie van belang vinden om op aan te sluiten. Zodra dat helder is, gaan wij in het kader van het nieuwe vmbo bekijken hoe wij de profielen en keuzedelen gaan inzetten en e.e.a. betaalbaar houden. Een andere optie zou zijn om als vmbo te stellen: 'Mbo, hier zijn we, sluit maar aan'. (lachend) Maar dat is in de praktijk nog steeds niet gelukt".

In de samenwerking met bedrijven wordt dezelfde strategie gehanteerd: "We vragen aan bedrijven wat zij van belang vinden. In onze regio zijn de logistieke keten en de zorgketen belangrijk. Dus sluiten wij daarop aan, want daar zit voor onze leerlingen toekomst!"

De samenwerking met het mbo, met ROC Da Vinci in Dordrecht en Albeda in Rotterdam, is natuurlijk geen doel op zich. De wens is leerlingen leerwinst te laten boeken zodat ze sneller het instap-

niveau voor mbo-3 halen. Joni Heijboer: "Daarnaast willen we leerlingen de mogelijkheid geven hun schoolloopbaan langer in Barendrecht te volgen, in een wat veiligere omgeving. De leerlingen zijn nu 15, 16 jaar als ze naar Rotterdam of Dordrecht moeten, weten vaak nog niet helemaal goed wat ze willen en kunnen. De overstap is groot." De inhuizing van het mbo is gericht op trajecten naar niveau 1 en 2. De nieuwe locatie zal zo'n 1000 tot 1200 leerlingen gaan tellen, waarvan 200 mbo-ers. In het land gaan stemmen op om het traject tot en met de startkwalificatie helemaal bij het vmbo te brengen. Marjo Klaassen: "Ik vind het niet zo verkeerd als niveau 1 en 2 onderdelen blijven van het mbo, omdat het de leerlingen een vervolgstap geeft en het gevoel dat ze aan iets nieuws beginnen. Dat betekent

dat we het ook binnen onze locatie als iets bijzonders moeten brengen, dat we met het mbo samen doen." Voor de kaderleerlingen wordt de aansluiting op mbo-3 en -4 gezocht. "We gaan zorgen dat mbo-leerlingen van niveau 3 of 4 op onze locatie stage kunnen lopen, zodat voor de vmbo-leerlingen zichtbaar is dat je niveau 3 of 4 kunt volgen en ze kunnen proeven wat dat betekent."

Thuishonk

Met kleine stappen wordt heel bewust gewerkt aan de samenwerking met het mbo. Daarbij doet de school haar voordeel met een aantal zaken die geleerd zijn in de samenwerkingsschool. Een van de belangrijkste lessen is de mbo-leerlingen en docenten niet apart te zetten, maar te integreren in het geheel. Joni Heijboer:

“Dat betekent hetzelfde meubilair als de andere groepen en dezelfde schoolregels. Die integratie is de basis van het geheel. Dat moet in nauw overleg, net zoals we dat bij de start van de samenwerkings-school gedaan hebben. Als je daar niet op insteekt, dan sla je de plank mis. Het mbo moet geen status aparte krijgen”.

‘Je vindt elkaar op de inhoud’

Marjo Klaassen sluit aan: “Dat is de kracht van de samenwerking. We hebben wel een stukje thuishonk, maar zeker in de nieuwbouw is het de bedoeling dat alle groepen door elkaar heen gaan acteren. Er is straks geen aparte mbo-afdeling in de nieuwbouw, evenmin als een aparte onder- of bovenbouw. En ook de teams

worden meer divers samengesteld.” Joni Heijboer: “We hebben bij de start van de samenwerkings-school een aantal ontmoetings- en kennismakingssessies georganiseerd tussen het personeel. En wat blijkt: als je op onderwijsgebied goed met elkaar in gesprek raakt, komt de rest vanzelf. Je vindt elkaar op de inhoud.”

Met de mbo's wordt op bestuurlijk niveau, op directieniveau en op docentniveau invulling gegeven aan de wensen. “We zien een groei naar elkaar toe. Dat komt in een stroomversnelling door de nieuwbouw. Daar hebben de ROC's ook een plek en we hebben er allemaal baat bij dat voor elkaar te krijgen.” Focus Calvijn en Focus Dalton hebben andere beroepsopleidingen in de bovenbouw, dus ook andere partners in de ontwikkeling met het mbo. Maar ook in de samenwerking met het mbo trekt men gezamenlijk op. Joni Heijboer: “Zonder dat je met een C of een D op je voorhoofd loopt, weten we wel altijd precies van elkaar met welke partijen, aanspreekpunten en bedoeling er contact bestaat; wie wat met wie doet.” Omdat de scholen ieder hun eigen brinnummer hebben, moeten er formeel wel twee gescheiden aanvragen voor de vakmanschapsroute worden ingediend.

Beroepskleding

Hoe ziet het plaatje er over vijf jaar uit? Marjo Klaassen: “In ons beeld functioneren

leerlingen dan in beroepskleding binnen en buiten de school. Een leerling die voor een bepaalde beroepsgroep wordt opgeleid -bijvoorbeeld nu nog SDV (Sport, dienstverlening en veiligheid), zal dan binnen de school bepaalde taken uitvoeren, die anders door een personeelslid gedaan zouden worden. Dat geldt net zo voor ICT en consumptief. In de nieuwbouw is er ook fysiek de ruimte om leerlingen bijvoorbeeld in de catering mee te kunnen laten draaien. Leerlingen doen nu ook al buiten school dat soort taken, bijvoorbeeld de catering verzorgen voor de Barendrechtse Ondernemersvereniging. We willen het in bedrijf zien! Dat betekent ook dat je als school zichtbaar moet zijn voor het bedrijfsleven. Doordat we lid geworden zijn van het VBO (de Vereniging Barendrechtse Ondernemers) en de duurzaamheidskring in Barendrecht zijn

de bedrijven ervan doordrongen geraakt, dat als ze iets willen, ze bij Focus moeten informeren. Daar steken we veel energie in, we handelen snel en we hebben de bedrijven daarin niet teleurgesteld, dat helpt zeker. En het personeel gaat daar ook lol in krijgen.” Ze vervolgt: “Mijn ambitie is om nu ook de vmbo-docenten meer stage te laten lopen binnen de beroepsgroep, waar de leerling straks terecht komt. Willen we goede combinaties maken, dan zal ook daar een stap gezet moeten worden.” De gouden tip voor samenwerking met het mbo van Marjo Klaassen en Joni Heijboer: “Heel veel investeren, in relatie en in inhoud. Volhouden, want het duurt best lang voordat je echt resultaat ziet. En echt openstaan, niet doen alsof.”

Meer informatie:
www.focusberoepsacademie.nl

